

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๓๐๕๗

ถึง สำนักทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

จังหวัดได้รับแจ้งจากกรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) ว่า ได้รับหนังสือหารือปัญหาข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับสถานะบุคคลและสัญชาติจากจังหวัด อำเภอ และเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ของประชาชน หน่วยงานวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงสำนักงานกฎหมาย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์กรณีการขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสาเหตุเกิดการละเว้น ปฏิเสธการดำเนินการ เช่น ไม่รับคำร้อง ไม่ออกใบรับเรื่อง ดำเนินการล่าช้าหรือเพิ่มขั้นตอนการปฏิบัติ หรือเรียกพยานหลักฐานเกินความจำเป็นซึ่งผู้ร้องไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวได้ เป็นต้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี

กรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสถานะบุคคลและสัญชาติทุกระดับ ตั้งแต่ผู้ปฏิบัติจนถึงนายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต และปลัดเทศบาล ให้ถูกต้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงส่งหนังสือที่กรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) ได้ตอบข้อหารือและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนดาวน์โหลดหนังสือสำนักทะเบียนกลางดังกล่าว จากหน้าเว็บไซต์ www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด)

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 1026
วันที่ 30 มิ.ย. 2563 เวลา

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ว ๑๖๘๔๔

ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัด ทุกจังหวัด และ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ด้วยกรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) ได้รับหนังสือหารือปัญหาข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับสถานะบุคคลและสัญชาติจากจังหวัด อำเภอ และเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ของประชาชน หน่วยงานวิชาการ องค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงสำนักงานกฎหมาย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอำเภอ สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ กรณีการขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ ทำให้เป็นสาเหตุเกิดการละเว้น ปฏิเสธการดำเนินการ เช่น ไม่รับคำร้อง ไม่ออกใบรับเรื่อง ดำเนินการล่าช้าหรือเพิ่มขั้นตอนการปฏิบัติ หรือเรียกพยานหลักฐานเกินความจำเป็นซึ่งผู้ร้องไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวได้ เป็นต้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี

กรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานสถานะบุคคลและสัญชาติทุกระดับ ตั้งแต่ผู้ปฏิบัติจนถึงนายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต และปลัดเทศบาล ให้ถูกต้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอส่งหนังสือที่กรมการปกครอง (สำนักทะเบียนกลาง) ได้แจ้งข้อหารือและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยขอให้แจ้งสำนักทะเบียนที่อยู่ในความรับผิดชอบถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมการปกครอง
มิถุนายน ๒๕๖๓

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนนิติการงานทะเบียน
โทร ๐ ๒๗๙๑ ๗๔๓๗
โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๓๐๒

ที่ มท ๐๓๐๙.๑๐/ ๑๘๓๔

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง การยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานกฎหมายนิติคุณ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครอง ได้รับหนังสือจากสำนักงานกฎหมายนิติคุณ โดยนายคณพศ ประพันธ์ (ทนายความผู้รับมอบอำนาจ) มีหนังสือถึงนายอำเภอแม่จัน กรณีเด็กหญิงชลธิชา นามทอง เลขประจำตัวประชาชน ๗-๑๐๒๐-๐๐๐๒๕-๑๑-๗ อยู่บ้านเลขที่ ๗๗/ช หมู่ที่ ๑๕ ตำบลป่าตึง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ได้ติดต่อขอยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ต่อสำนักทะเบียนอำเภอแม่จัน จำนวนหลายครั้งแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ปฏิเสธไม่รับคำร้อง โดยแจ้งว่าเด็กหญิงชลธิชา นามทอง จะยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยได้ ก็ต่อเมื่อนายบุญ ตาปุ๊ด (บิดา) ได้รับการพิจารณาสัญชาติไทยแล้ว โดยบิดาได้ดำเนินการขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว แต่ขาดหลักฐานหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) บิดาจึงไม่ประสงค์จะขอมีสัญชาติไทย แต่มีความประสงค์ขอมีสัญชาติไทยให้กับเด็กหญิงชลธิชา นามทอง บุตรของตนเท่านั้น จึงขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของเด็กหญิงชลธิชา นามทอง ว่าสามารถยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ได้หรือไม่ อย่างไร รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมการปกครอง พิจารณาข้อมูลคำร้อง ตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนกลางและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนว่า กรณี เด็กหญิงชลธิชา นามทอง ปรากฏรายการทะเบียนตามหลักฐานสูติบัตรออกให้โดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตบางกอกน้อย เกิดวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ สถานที่เกิด โรงพยาบาลศิริราช เลขประจำตัวประชาชน ๗-๑๐๒๐-๐๐๐๒๕-๑๑-๗ มารดาชื่อ อ่อน สัญชาติ ลั๊ว เลขประจำตัวประชาชน ๖-๕๗๐๗-๗๑๐๐๓-๐๔-๒ ทะเบียนประวัติระบุสถานที่เกิด พม่า บิดาชื่อ บุญ เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เลขประจำตัวประชาชน ๐-๕๗๑๕-๘๙๐๓๖-๐๖-๔ ทะเบียนประวัติระบุสถานที่เกิดประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๕ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายบุญ เป็นผู้ที่เกิดในประเทศไทยจริง ย่อมมีคุณสมบัติที่จะยื่นขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และเมื่อนายบุญ ได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยแล้ว ย่อมส่งผลทำให้ เด็กหญิงชลธิชา นามทอง ซึ่งเป็นบุตร ได้รับสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยผลของกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การที่นายบุญ ยังไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดของตนได้นั้น ไม่เป็นเหตุให้สิทธิในการขอมีสัญชาติไทยของ เด็กหญิงชลธิชา นามทอง ต้องเสียไปแต่อย่างใด นายทะเบียนหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาคุณสมบัติตามมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรณีของเด็กหญิงชลธิชา นามทอง มีมารดาเป็นชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์ ลั๊ว ที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง เลขประจำตัวประชาชน ประเภท ๖ กลุ่ม ๗๑ จึงอยู่ในเงื่อนไขที่จะขอมีสัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป และการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

/และหนังสือ...

และหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๓๙๙๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง การปฏิบัติในการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและให้ความช่วยเหลือเด็กหญิงชลธิชา นามทอง จึงขอให้จังหวัดเชียงรายแจ้งอำเภอแม่จัน ให้รับคำร้องของเด็กหญิงชลธิชา นามทอง ตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ตามอำนาจหน้าที่ กฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง หากนายอำเภอตรวจสอบหลักฐานและพิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ไม่สามารถดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ร้อง ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร้องทราบ โดยระบุเหตุผล ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจรวมถึงสิทธิในการโต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติม หรือสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งของนายอำเภอและระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ในหนังสือแจ้งผู้ร้องด้วย เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นอกจากนี้ ขอให้นายอำเภอแม่จัน กำกับดูแลและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสถานะบุคคลและสัญชาติ ให้ศึกษากฎหมาย ระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย ทั้งนี้ ขอให้รายงานผลการดำเนินการให้กรมการปกครองทราบในโอกาสแรก และแจ้งให้ นายคณพศ ประพันธ์ (ทนายความผู้รับมอบอำนาจ) ทราบโดยตรงด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีนัส สีสุข)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนนิติการงานทะเบียน
โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๔๒๗
โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๓๐๒

ที่ มท ๐๓๐๙.๘/๑๕๓๗๖

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอหารือ เรื่อง "หลักฐานการศึกษา" ที่ใช้ประกอบการขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสองฯ กรณีบุคคลที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ หรือไม่ปรากฏบิดามารดา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ มส ๐๐๑๘.๑/๑๒๐๗ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ตามที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ขอหารือความหมายของคำว่า "หลักฐานการศึกษา" ซึ่งใช้ประกอบในการพิจารณาคำร้องขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ กรณีผู้ยื่นคำร้องฯ เป็นบุคคลที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้งตั้งแต่วัยเยาว์ หรือไม่ปรากฏบิดามารดา ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าการแก้ไขปัญหาเรื่องสัญชาติของคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ นั้น ถ้าพิจารณาคุณสมบัติเรื่องการศึกษา จะประกอบด้วยบุคคล ๒ กลุ่ม ได้แก่ (๑) บุตรของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งไม่กำหนดคุณสมบัติเรื่องการศึกษา และ (๒) บุตรของคนต่างด้าวอื่นที่ไม่ใช่ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่กำลังศึกษาเล่าเรียนหรือบุคคลที่เรียนจบการศึกษาแล้ว โดยแบ่งประเภทบุคคลและหลักฐานที่แสดงคุณสมบัติเรื่องการศึกษาได้ ดังนี้

๑. บุคคลที่เรียนจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป) จะต้องแสดงหลักฐานปริญญาบัตรหรือหนังสือรับรองการจบการศึกษาและใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) ที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาออกให้

๒. บุคคลที่เรียนไม่จบปริญญาตรี และไม่ได้เรียนต่อ หรือออกจากระบบการศึกษาแล้ว ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่เรียนจบการศึกษาภาคบังคับตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นอย่างน้อย โดยจะต้องแสดงหลักฐานการจบการศึกษาภาคบังคับตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เช่น ระเบียนแสดงผลการเรียน (ปพ.๑) , ประกาศนียบัตร (ปพ.๒) , แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓) เป็นต้น

๓. บุคคลที่ยังเรียนไม่จบปริญญาตรี และกำลังศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการให้การรับรอง จะต้องแสดงหนังสือรับรองของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่โดยรับรองว่าเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างการศึกษาเล่าเรียนในชั้นใดหรือระดับใด หรืออาจแสดงหลักฐานการจบการศึกษาภาคบังคับตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ตามข้อ ๒. ก็ได้

/ดังนั้น...

ดังนั้น ประเด็นตามข้อหารือของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่หารือว่า หลักฐานการศึกษาที่ใช้ประกอบการพิจารณากรณีผู้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ฯลฯ เป็นบุคคลไร้รากเหง้า หมายถึงหลักฐานอะไรบ้างนั้น จึงขึ้นอยู่กับสถานะของผู้ยื่นคำร้องว่าเป็นบุคคลตามข้อ ๒. หรือ ข้อ ๓.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และขอให้แจ้งอำเภอทุกแห่งถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีนัส สีสุข)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนสัญชาติและการทะเบียนฯ
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๒๙-๓๒
โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๗